

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Веселка Тончева, Институт за етнология и фолклористика с
Етнографски музей – БАН

по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“,
професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство,
специалност „Тамбура и дирижиране на народен оркестър“,
за нуждите на Катедра „Музикален фолклор“
при Факултет „Музикален фолклор и хореография“,
АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив

Данни за процедурата и кандидата

Настоящата рецензия е изготвена в изпълнение на заповед на Ректора на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив №РД-27-037 от 6.04.2023 г. за провеждане на конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, специалност „Тамбура и дирижиране на народен оркестър“, за нуждите на Катедра „Музикален фолклор“ при Факултет „Музикален фолклор и хореография“.

В конкурса за академичната длъжност „професор“, обявен в Държавен вестник, бр. 13 от 07.02.2023 г., като единствен кандидат се явява Владимир Кънчев Владимиров. Той е представил всички необходими документи за участие в конкурса, които са в съответствие с Правилника за прилагане на ЗРАСРБ на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“. От приложените материали е видно, че кандидатът напълно отговаря на параметрите на конкурса.

Владимир Владимиров завършва АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ като „бакалавър“ с професионална квалификация „Педагогика на обучението по музика“ и като „магистър“ в специалност „Дирижиране на народни състави“. През 2014 г. придобива образователната и научна степен „доктор“. От 2002 г. е хоноруван асистент по тамбура, а от 2004 г. – редовен асистент в същото висше учебно заведение. От 2005 г. до днес е диригент на Академичен народен оркестър, с който има реализирани над 70 концерта в България и в чужбина. От 2015 г. заема академичната длъжност „доцент“ по „Тамбура и методика на преподаването ѝ“. От 2018 г. е водещ преподавател (с ранг на „доцент“) по тамбура и методика в Академия за изкуство и култура към Университет „Йосип Щросмайер“, гр. Осийек, Хърватия.

В биографията на Вл. Владимиров присъстват участия като член на жури на конкурси и фестивали, издадени CD с различни формации и участие в записи на редица музиканти, успешно сътрудничество и изяви с български и чужди изпълнители. За активната си творческа дейност е носител на редица отличия и награди, сред които и диплом на Министъра на образованието на Хърватия за високите му постижения в педагогическата практика. Не на последно място кандидатът е автор на 17 публикации, сред които учебни пособия и помагала, както и научни статии в сферата на изследователската проблематика,

свързана с тамбурата – органология, история и модернизация на инструмента, аспекти от съвременната изпълнителска практика и др.

Наукометрични резултати на кандидата по показатели в област Изкуства, професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство съгласно минималните национални изисквания

В Група от показатели А т. 1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ изискваните точки за академична длъжност „професор“ са **50 т.** и Вл. Владимиров ги изпълнява – посочен е защитеният от него през 2014 г. дисертационен труд на тема „Модерната българска тамбура – поява, влияния и качества“, Диплом №0010/15.07.2014 г.

В Група от показатели В изискваните точки за академична длъжност „професор“ са **100 т.** Кандидатът ги надвишава – в т. 5 *Водеца (самостоятелна) творческа изява в областта на изкуствата* той е посочил 5 изяви с резултат **175 т.**

В Група от показатели Г изискваните точки за академична длъжност „професор“ са **150 т.** Вл. Владимиров ги надвишава трикратно – посочил е в т. 9. *Статии и доклади, публикувани в специализирани издания в областта на изкуствата* – 4 статии (**60 т.**); в т. 12. *Реализиран кратък авторски продукт в областта на изкуствата* – 1 продукт (**30 т.**); в т. 13. *Водеца (или самостоятелна) творческа изява в областта на изкуствата, която не е основен хабилитационен труд* – 7 изяви (**245 т.**) и в т. 14. *Поддържаща творческа изява или участие в колективен продукт в областта на изкуствата* – 13 изяви (**130 т.**) – **общо 465 т.**

В Група от показатели Д изискваните точки за академична длъжност „професор“ са **80 т.** Кандидатът ги надвишава – в т. 17. *Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране* е посочил 5 цитирания (**50 т.**); в т. 18. *Цитирания или рецензии в неререферирани списания с научно рецензиране* са посочени 2 цитирания (**10 т.**) и в т. 19. *Рецензии за реализирани авторски продукти или творчески изяви в специализирани издания в областта на изкуствата* са посочени 4 рецензирания (**40 т.**) – **общо 100 т.**

В Група от показатели Е изискваните точки за академична длъжност „професор“ са **120 т.** Вл. Владимиров ги надвишава двукратно – в т. 21. *Ръководство на успешно защитил докторант* е посочен 1 бр. (**40 т.**); в т. 22. *Участие в национален научен, образователен или художественотворчески проект* са посочени участия в 2 проекта (**30 т.**); в т. 24. *Ръководство на национален научен, образователен или художественотворчески проект* са посочени 2 проекта (**60 т.**); в т. 28. *Ръководство на майсторски клас, ателие или уъркиоп в областта на изкуствата* са посочени 5 бр. (**100 т.**) и в т. 30. *Награди на конкурси за творчество и изпълнение, дадени от национални професионални форуми и организации* е посочена 1 награда (**10 т.**) – **общо 240 т.**

Всичко изложено показва, че кандидатът не просто изпълнява наукометричните показатели според минималните изисквания на ЗРАСРБ, но в някои групи от показатели многократно ги надвишава.

Приноси в предложените за кандидатурата материали

В кандидатурата си за „професор“ като *водеца (или самостоятелна) творческа изява в областта на изкуствата* доц. д-р Вл. Владимиров представя 5 концерта, във всеки от които се откроява важната му роля и високо изпълнителско и диригентско ниво. Концертът „Когато диригентът вземе инструмента“ (2022 г.) практически е индивидуална сценична изява на Вл. Владимиров с Академичен народен оркестър, с която той популяризира традиционния български инструмент тамбура чрез собствения си изпълнителски стил, импровизационност, дори и експерименталност. В диригентската си роля той влиза в превърналия се вече в традиция цикъл „Акордеон и фолклор“ с реализирани три концерта (2017, 2018, 2022 г.) с участие на солисти-акордеонисти и Академичен народен оркестър. Също като диригент Вл. Владимиров се изявява успешно в по-мощния по отношение на изпълнителския състав Коледен концерт на Академичен народен оркестър с участието на солисти-инструменталисти и Академичен народен хор (2019 г.).

Във всички останали хабилитационни материали, представени от Вл. Владимиров, се открояват редица приноси. В сферата на научноизследователската работа са посочени 4 публикации (*статии и доклади, публикувани в специализирани издания в областта на изкуствата*). Публикацията „Балкански тамбурашки паралели в началото на ХХІ век“ (1) разглежда инструментите от тамбурашкото семейство като един от общите и обединяващи елементи в музикалната култура на редица балкански държави. Тамбурата със своите различни разновидности има свой живот във всеки национален контекст и едновременно с това са налице процеси на взаимопроникване и интерактивност, като особено осезателно това може да се наблюдава при възникването на тамбурашките оркестри в Хърватия и разпространението им извън нея в края на ХІХ в. Принос на текста е споделянето на автентичния авторов опит като водещ преподавател в гр. Осийек с акцент върху особеностите на строя на хърватската тамбурица и очертаването на посоки на възможни взаимни влияния и обогатяване между българската и хърватската традиция, които разкриват нови творчески полета и за двете страни.

Обект на изследване в статията „Славейт от Черногорово“ (2) е творческата биография и професионалният профил на един от пионерите в тамбурджийското изкуство – Игнат Куков. Принос на текста е извеждането на самобитният му изпълнителски стил, формиран като резултат от устойчива поколенческа връзка и наследствено предаване на знание. Разгледан е репертоарът му, дълбоко свързан и повлиян от музикалната традиция на Пазарджишкия край, която той популяризира в своята инструментална практика.

Текстът „Пазители на традицията“ (3) е посветен на съвременното битие на инструмента „булгарина“, който два века след първите сведения за него все още може да се срещне запазен в близък до оригиналния си вид в общността на къзълбащите (алиани, алеви) от село Ябланово (община Котел). Яблановските булгарини се доближават до образците на инструмента от ХІХ в. и имат твърде много отлики от модерната българска тамбура. Авторът разглежда размерите и вида на съхранения локален вариант на инструмента, както и контекста, в който той съществува, което е безспорен принос, тъй като

към момента на проучването липсват данни за използването на подобен при други етноконфесионални групи в България.

Статията „Тамбура vs китара в съвременната ни фолклорна инструментална практика“ (4) си поставя за цел да осветли и анализира мотивацията на изпълнителите на тамбура да пренасят инструменталните си умения и на електрическата китара, което авторът дефинира като проблем в съвременната музикална практика, непоставян досега в етномузиколожки публикации и изследвания. В дълбочина причина за проблема Вл. Владимиров открива в бума на сватбарските оркестри през 70-те и 80-те години на ХХ в., когато редица тамбурджии посягат към електрическата китара, за да се впишат в тогавашните тенденции на висока популярност на сватбарската музика. Принос на автора е не само фокусирането върху проблема от гледна точка на добре запознат действащ музикант и формулирането на негативните страни на процеса, но и практическите насоки за преодоляването му като например предложението за промяна на настройването на тамбурата, което би довело до разкриването на възможности за нови апликатурни модели и мелодически ходове, а оттам и за разгръщането на потенциала ѝ на солиращ инструмент.

Значението на изследователската работа на Вл. Владимиров се откроява и в посочените от него цитирания – пет в *монографии и колективни томове с научно рецензирани* и две в *нереферирани списания с научно рецензирани*. Чрез позоваването на текстове на кандидата се изтъква приносният характер на неговите публикации и това го утвърждава като автор, който има своето присъствие в сферата на етномузиколожката проблематика.

В ролята на научен ръководител на защитил докторант Вл. Владимиров се заявява с успешно приключилата процедура за придобиване на ОНС „доктор“ на Паолина Василева с тема на дисертационния труд: „Фолклорни инструментални практики във Варна и някои селища в региона“ (2022 г.)

В плана на научноприложната работа на кандидата е ръководството му на два проекта – „Работно ателие с изявени фолклорни изпълнители“ (2016 г.) и „50 години юбилей на катедра „Музикален фолклор“ (2022 г.). Той е и участник (двукратно) в проекта „Непознатите“ с ръководител доц. д-р Зоя Микова (2016 г., 2018 г.).

Като дял от преподавателската дейност на Вл. Владимиров особено ценни са поредицата майсторските класове и уъркшопи, които той ръководи в рамките на различни форуми в България – гр. Варна, гр. Рила, гр. Търговище.

Резултат от композиторското му творчество е *реализираният кратък авторски продукт в областта на изкуствата* – пиесата „Спомен за Веско“, която е записана от самия Владимиров в юбилеен диск на катедра „Музикален фолклор“.

Наред с разгледаните по-горе пет концерта, кандидатът е представил още множество творчески изяви, които не са основен хабилизационен труд – седем концерта като *водещи (самостоятелни) изяви* в България и тринадесет *поддържащи творчески изяви* с български и чуждестранни музиканти в България (Варна, Пловдив, София) и в чужбина (гр. Винковци, гр. Осийек, гр. Джаково, Хърватия, гр. Ксанти, Гърция, гр. Гент, гр. Брюксел, Белгия, гр. Алжир, Алжир)

Впечатляващата концертна дейност на Вл. Владимиров е отразена и в редица *рецензии в специализирани издания в областта на изкуствата* от автори като доц. д-р Рада Славинска, ас. Ангел Маринов, доц. д-р Светослав Карагенов, Тихомир Раногайец.

Лични впечатления

Познавам Вл. Владимиров в резултат на колегиални контакти и общуване, и смятам, че той е блестящ професионалист, отдаден на работата си в творчески и изпълнителски план, но и в педагогическата сфера, където е особено активен и увличащ студентите в дисциплината, която преподава, а също и като диригент на Академичния народен оркестър. Постиженията му без съмнение го правят подходящ за академичната длъжност „професор“, което би открило пред него нови хоризонти за изява във всички полета на интересите и талантите му.

Заключение

Всичко, с което Вл. Владимиров се явява на конкурса от изпълнителската, педагогическата и изследователската му дейност впечатлява с мащабите си и това по безспорен начин го представя като задълбочен музикант и преподавател. Заедно с високите резултати от концертната и диригентската му работа, кандидатурата му е убедителна и поради активната му преподавателска работа, към която той подхожда с висока ангажираност. Академичната и творческата му биография ми дават основание с пълна убеденост да дам своята положителна оценка и да предложа на уважаемото научно жури да подкрепи кандидатурата на Владимир Кънчев Владимиров за академичната длъжност „професор“ в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, специалност „Тамбура и дирижиране на народен оркестър“.

доц. д-р Веселка Тончева